

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Göteborgs Hälsovårdsnämnds

Liljeströms Arkiv

REDOGÖRELSE

FÖR

GÖTEBORGS SOMMARSANATORIUM

VID SANDARNE

1912

Acta
(Göteborg)

REDOGÖRELSE

FÖR

GÖTEBORGS SOMMARSANATORIUM
VID SANDARNA

1912

FRÖÖGÖRELSE

FR

GÖTEBORGS UNIVERSITETS

LIBRARIAT

1913

BIOMEDICINSKA
BIBLIOTEKET

Då vi gå att redogöra för detta det 10 året af Göteborgs Sommarsanatoriums verksamhet är det oss ett behof att först betyga vår och våra patienters djupt kända tacksamhet till alla, som med frivilliga gåfvor i en eller annan form stödt detta företag och gjort det möjligt för oss att utan något understöd från Göteborgs stad, allenast genom frivilliga bidrag hålla sommarsanatoriet öppet dessa 10 år. För oss som följt våra patienters öden under denna tid och haft glädjen att år efter år få återse en del af våra gamla patienter och allt jämt konstatera det välgörande inflytande vistelsen vid sommarsanatoriet på dem haft och detta i den grad att det för många blifvit en lifsbetingelse med denna sommarvistelse, för oss står sommarsanatoriets betydelse klar och tydlig och de skänkta medlen har förvisso varit af en välsignelsebringande betydelse för många enskilda och för många hem i hvilka ofta den sammanhållande län-

ken genom dessa sommarmånaders sol och hvila varit i tillfälle att år efter år stå emot den långa vinterns släp och sålunda hålla sitt lilla hem tillsammans till ovärderlig nytta och glädje för de uppväxande familjemedlemmarna. Särskildt vilja vi här påpeka en grupp af sjuka samhällsmedlemmar för hvilka sommarsanatoriet varit och är af ovärderlig nytta. Det är alla dessa enkor och mödrar i fattiga hem hvilka aldrig skulle kunna fara bort från sina hem för att vid några slutna anstalter söka sanatoriebehandling. Dessa kunna på sommarsanatoriet hvarje år få en tids behandling, därigenom att de sättas i tillfälle att samtidigt med sanatoriekuren kunna morgnar och kvällar se till sina hem och ordna för familjemedlemmarna.

Årets verksamhet.

Sommarsanatoriet kunde först den 12 Juni öppnas och stängdes den 6 September. Ekonomien som sista åren varit mycket klen hade nog ej tillåtit oss att ens så lång tid hålla öppet men tack vare gåfvor som under sommaren influtit från personer som lärde känna vårt trångmål, gjordes det möjligt för oss att utsträcka kuren till ungefär den vanliga tiden. Speciellt dessa gifvare vilja vi här egna vårt tack.

Sanatoriet hölls alltså i år öppet 86 dagar (mot 89 föreg. år och 117 år 1910). Från dessa dagar afgå dock 11 dagar då sanatoriet

på grund af ihållande regn måste hållas stängdt hela dagen. Sommaren var ju i allmänhet kall och fuktig och flera dagar kunde patienterna endast kvarstanna på förmiddagarna och öfver middagsmåltiderna.

Af de 105 patienter som blifvit anmälda och hvilka vi ock under sommarens lopp kunde inkalla, afbröto dock 9 sin kur efter så kort tids vistelse att de ej i den följande redogörelsen medtagas. De återstående 96 voro 42 män 54 kvinnor däraf 23 hustrur eller enkor. Fördelade efter åldersklasser befunno sig i åldern 1—10 år 1 gosse, 11—20 år 22 personer, 21—30 år 25 personer 31—40 år 20 personer 41—50 år 16 personer 51—60 år 10 personer och öfver 60 år 2 personer.

Vi ha vid indelningen af patienterna efter sjukdomens utbredning liksom i föregående redogörelser följt den af Turban uppställda stadiindelningen och tillhörde enligt denna 28 pat. I stadiet 26, II stadiet och 42 III stadiet. Af dessa hade 25 patienter i I stadiet ökat i vikt i medeltal 3,51, 24 patienter i II stadiet 3,34 kg. och 37 i III stadiet 3,6 kg. Högsta viktökningen 10 kg. visade en pat. i III stadiet efter 12 veckors kur. 10 patienter hade minskat i vikt eller behållit sin vikt oförändradt, dock förekommo inga stora vikt förluster och medelviktminskningen för dessa 10 pat. var 0,5 kg. och dessa patienter företedde från och till feberstegringar.

Af komplikationer till tuberkolosen må nämnas 2 fall af hjärtfel och 3 fall af mera

betydande hämoptyser, 2 svårare larynx tbe och 1 pleurit. Längsta kurtiden var 12 veckor och medelkurtiden för samtliga var 8 veckor. Endast 7 patienter hade subfebril temperatur och inga kommo såsom förut händt med hög feber till sanatoriet och i allmänhet kan sägas att patient-materialet varit lämpligt för luftkurbehandling.

Ej mindre än 48 af patienterna hade under något föregående år besökt sanatoriet och många af dessa hade flera somrar vistats där. Af dessa hade 31 patienter under den föregående vintern varit arbetsföra, 17 hade varit mindre arbetsföra eller ej kunnat arbeta. 25 patienter hade under den gångna vintern vistats å sjukhus eller sanatorium.

Patienterna kommo från hem där i medeltal 4—5 personer bebodde en lägenhet på 1 rum och kök. I 14 fall voro 7—10 personer boende i 1 rum och kök.

Kosthållet har hela sommaren varit af god beskaffenhet och ingen anmärkning var under sommaren att göra på det sätt hvarpå mathållningen detta år skötts. Middagsmåltiden har liksom de senaste åren bestått af tvenne rätter mat. 4,512 middagsportioner och 8,605 liter mjölk eller ungefär 2 liter mjölk per dag och patient (mot 5,857 middagsportioner och 11,910 liter mjölk 1911 och 7,995 portioner samt 12,866 liter mjölk 1910) ha under sommaren åtgått.

Af stort intresse är att taga del af nedanstående tabeller i hvilka vi i korthet ange våra patienters öden ända från år 1903. Då

man betänker att åtminstone för flertalet af de första årens patienter behandlingen å sommarsanatoriet är den enda som står till buds så ter sig resultatet verkligen uppmuntrande.

		T I	T II	T III	S:ma
1903 års patienter.....		14	10	21	45
1912	återstodo.....	8	6	5	19
	arbetsföra	8	4	2	14
	mindre arbetsföra ...	—	2	2	4
	arbetsodugliga	—	—	1	1
	döda	—	—	—	—
	ej återfunna	—	—	—	—
till 1913 återstå.....		8	6	5	19

		T I	T II	T III	S:ma
1904 års patienter.....		9	17	13	39
1912	återstodo... ..	7	12	5	24
	arbetsföra	6	7	3	16
	mindre arbetsföra ...	—	1	1	2
	arbetsodugliga	—	3	—	3
	döda	1	1	1	3
	ej återfunna	—	—	—	—
till 1913 återstå.....		6	11	4	21

		T I	T II	T III	S:ma
1905 års patienter.....		14	15	15	44
1912	återstodo.....	10	7	3	20
	arbetsföra	7	4	2	13
	mindre arbetsföra ..	1	2	—	3
	arbetsodugliga	2	—	1	3
	döda	—	1	—	1
	ej återfunna	—	—	—	—
till 1913 återstå.....		10	6	3	19

		T I	T II	T III	S:ma
1906 års patienter.....		28	13	23	64
1912	återstodo.....	15	11	6	32
	arbetsföra	13	8	6	27
	mindre arbetsföra ...	2	2	—	4
	arbetsodugliga	—	1	—	1
	döda	—	—	—	—
	ej återfunna	—	—	—	—
till 1913 återstå.....		15	11	6	32

		T I	T II	T III	S:ma
1907 års patienter.....		14	16	29	59
1912	återstodo	10	10	16	36
	arbetsföra	7	8	8	23
	mindre arbetsföra ...	2	1	3	6
	arbetsodugliga	1	1	3	5
	döda	—	—	2	2
	ej återfunna	—	—	—	—
till 1913 återstå.....		10	10	14	34

		T I	T II	T III	S:ma
1908 års patienter... ..		12	15	25	52
1912	återstodo.....	10	12	10	32
	arbetsföra	7	8	4	19
	mindre arbetsföra ...	2	1	1	4
	arbetsodugliga	—	3	5	8
	döda	1	—	—	1
	ej återfunna	—	—	—	—
till 1913 återstå.....		9	12	10	31

		T I	T II	T III	S:ma
1909 års patienter.....		9	13	19	41
1912	återstodo.....	6	11	12	29
	arbetsföra	6	4	2	12
	mindre arbetsföra ...	—	5	7	12
	arbetsodugliga	—	1	2	3
	döda	—	1	1	2
	ej återfunna	—	—	—	—
till 1913 återstå.....		6	10	11	27

		T I	T II	T III	S:ma
1910 års patienter.....		21	17	27	65
1912	återstodo..	20	16	19	55
	arbetsföra	14	9	7	30
	mindre arbetsföra ...	4	2	4	10
	arbetsodugliga	1	4	3	8
	döda	1	1	5	7
	ej återfunna	—	—	—	—
till 1913 återstå.....		19	15	14	48

		T I	T II	T III	S:ma
1911 års patienter		18	20	32	60
1912	arbetslöra	15	6	8	29
	mindre arbetslöra ...	3	2	8	13
	arbetsodugliga	—	1	8	9
	döda	—	1	8	9
	ej återfunna	—	—	—	—
till 1913 återstå		18	9	24	51

Sommarsanatoriets ekonomi 1912.

Behållning från föregående räkenskapsår Kr. 1,124: 74
 Ränta å medel insatt i bank „ 136: 04

Influtna medel:

Från 1 majblommans cen- tralkomit� i Göteborg	Kr. 3,000: —	
Från Göteb. Maltdrycks- aktiebolag	„ 1,500: —	
Från "En vän"	„ 2: 10	
Från "Solstr�lens födelse- dag den 27 jan."	„ 25: —	
Från fr�ken Josefina Kri- stensson	„ 10: —	
Från Gymnastikf�reningen Sk�ldm�n	„ 30: —	
Från Fru H. Mannheimer	„ 100: —	
„ "On�mnd"	„ 300: —	
„ "Okänd"	„ 300: —	
„ "Okänd"	„ 200: —	
„ "Okänd"	„ 100: —	
„ "Okänd"	„ 5: —	
„ stadsm�kl. Wilgodt Kullgren	„ 100: —	
Från fr�ken E. Dickson ..	„ 100: —	
„ sparb�ssorna insam- lade	„ 162: 42	5,934: 52
		<u>Kr. 7,195: 30</u>

UTGIFTER.

Inventarier och byggnader Kr. 79: 49
 Driftkostnader „ 6,247: 56 Kr. 6,327: 05

Behållning den 10

Okt. 1912:

� Sparkassebok i Skånes Enskilda Bank... .. .	Kr. 12: 57	
� Sparkassebok i Skand. Kredit Akt.-Bol.	„ 512: 60	
� Sparkassebok i Akt.-Bol. Göteborgs Bank	„ 343: 08	„ 868: 25
		<u>Kr. 7,195: 30</u>

Bland driftkostnaderna märkas:

Lön till sköterska	Kr.	156: —
Kostpenningar till d:o	„	94: —
Skoterskans biträden	„	254: 50
8,605 liter nysilad mjölk, à 14 öre	„	1,204: 70
Bröd	„	647: 34
Växtmargarin	„	178: —
4,514 middagsportioner à 50 öre	„	2,256: —
Spårvagnsbiljetter	„	875: —
		<hr/>
	Kr.	5,665: 54

Priset för kost pr patient och dag:

Middag	Kr.	0: 50
Mjölk	„	0: 26,7
Bröd	„	0: 14,3
Margarin	„	0: 03,9
		<hr/>
	Kr.	0: 94,9

Bagarmästaren John Asklund har lämnat 25 %
rabatt å levererad bröd, Pellerin har lämnat 15 %
å margarin, Apotekaren Fr. Mossberg fri medicin.

Följande revisionsberättelse är af de ut-
sedda revisorerna afgifven.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, utsedda till revisorer af
Göteborgs Sommarsanatoriums, Sandarne,
räkenskaper för tiden 26/9 1911 till 10/10 1912
få härmed meddela, att räkenskaperna be-
funnits i fullgod ordning och utgifterna be-
styrkta med allegater.

Enl. kassaboken utgör Sommarsanatoriets behållning vid räkenskapsårets avslutande den 10/10 1912 på sparkasseräkning i:

Skånes Enskilda Bank, bok	
N:o 20,984	Kr. 12: 57
Skandinaviska Kredit A.-B. bok	
N:o 1887	„ 512: 60
A.-B. Göteborgs Bank, bok	
N:o 8040	„ 343: 08
	<hr/>
	Kr. 868: 25

Göteborg den 20 Mars 1913.

G. Winnell,

H. Stendahl,

För de förströelser ock den uppmuntran som i en eller annan form beredts åt våra patienter frambäres härmed vårt tack.

Göteborg i Mars 1913.

Karl Joh. Gezelius. Henrik Allard.

P. Gustaf Carlström.

